

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 1 XII, 1941
poranny

Biblioteka Jagiellońska

1002262952

Dotyczące Polski

MOSKWA po polsku, 30 XI, g. 13.30 i 16.15

Wywiad udzielony dnia 27 listopada przez Prezesa Rady Ministrów gen. W. Sikorskiego korespondentowi Tass w Teheranie.

Wywiad ogłoszony został na podstawie tekstu podanego przez redakcję Działu Nasłuchu w Dzienniku Polskim i przez BBC, wobec czego nie przytacza się go w niniejszym komunikacie.

"POLSKIE RADIO IN.T. KOŚCIUSZKI" 29 XI, g. 19.00

Gen. Sikorski przebywa obecnie w Kujbyszowie. Przewidziana jest rozmowa gen. Sikorskiego z Kalininem, a następnie wyjazd do Moskwy dla przeprowadzenia rozmowy ze Stalinem.

Jest zgoda nie do pomyślenia rozbić Niemców bez udziału Sowieców.

Przed wojną niemiecko-polską Sowiety proponowały Polsce sojusz, lecz ówczesni kierownicy państwa Polskiego odrzucili tę propozycję. Zasługą Gen. Sikorskiego jest zawarcie porozumienia polsko-sowieckiego. Przyjaźń polsko-sowiecka powinna stać się kamieniem węgielnym powojennych stosunków w Europie. Podróż gen. Sikorskiego służyć będzie życzeniu wszystkich Polaków, by przyjaźń polsko-sowiecka stała się jaknajbardziej serdeczną.

Polacy! do walki o wolność i niepodległość Polski! Łączcie się ze wszystkimi ciemiężonymi na odami!

WIEDEŃ po niemiecku, 28 XI, g. 16.00

Główny Urząd Fowierniczy na Wschodzie /Haupttreuhandstelle Ost./ ogłosił przepisy dotyczące rejestracji zobowiązań i roszczeń wobec majątków polskich. Rejestracja musi być dokonana przed 31 stycznia 1942r.

WILNO po niemiecku, 29 XI, g. 16.00

Do Lwowa w ciągu miesiąca odwiedziło kina 500 tys. osób.

JELOŃ po niemiecku, 28 XI, g. 17.00

Gminy Gubelsberg i Lotapo/osiągnęły wielkie wyniki w akcji zbiórki po darunków dla Niemców w Warthegau. Każda z gmin wysłała po dwa wagony po darunków na które złożyły się rzeczy potrzebne w gospodarstwie domowym.

LUXEMBURG po angielsku, 29 XI, g. 21.30

Na zaproszenie dowódcy naczelnego armii węgierskiej Gen. Gub. dr. Frank przybył dziś do Budapesztu na szereg dni. Ta sama wiadomość została podana przez Budapeszt/.

HILVERSUM po holendersku, 29 XI, g. 16.15

Od czasu swego powstania państwo Polskie miało trudności niemal we wszystkich dziedzinach gospodarczych w skutecznym wykorzystaniu rąk robotniczych. Zagadnienie to jest teraz przedmiotem badań. Istnieje wiele możliwości zużytkowania obecnie pracy, wystarczy jako przykład regulacja Wisły. Ponadto budowane być mogą drogi i zintensyfikowana wytwórczość rolna i przemysłowa. W ten sposób Gen. Gubernatorstwo zmieni się z ziemi odosobnionej na teren tranzytu, stając się najważniejszy szlak kolejowy na wschód, podczas, gdy Wisła łączyć będzie wschodni i środkowo-europejski systemy śródlądowych dróg wodnych.

II

PRAGA po czesku, 29 XI, g. 12.45

Ministerstwo handlu Protektaratu wydało dekret uzupełniający listę towarów, podpadających pod przepisy dotyczące transakcyj w walutach obcych i dla których potrzebne są specjalne zezwolenia przywozowe. Dotyczy to głównie importu z Gen. Gubernatorstwa.

da. Zieli i Adama Górkę

Bibl. Jagiell.

2016 CDA25/21

BELGRAD po ukraińsku, 29 XI, g.19.45

W Równem otwarto szkołę techniczną z kursem dwuletnim.

W Trzemyślu ludność ukraińska zebrała ogromne ilości warzyw i innych artykułów spożywczych dla częstowania przejeżdżających przez Trzemyśl b. jęńców ukraińskich. Szczególnie czynną jest organizacja Żeńskiej Służby Czczyńniczej.

BUKARESZT po ukraińsku, 29 XI, g.20.00

Donoszą z Helsinek, iż w związku z oświadczeniem Łozowskiego, jakoby Zw. Radziecki nie zagrażał Finlandji, dziennik Uusi Suomi zapytuje dlaczego w takim razie Finlandja, państwa bałtyckie i Polska musiały walczyć o wyzbycie się opieki bolszewickiej.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 29 XI, g.21.30

W Berlinie zbrali się przedstawiciele państw, walczących z bolszewizmem. Co do nas, Ukraińców, musimy stwierdzić że do walki tej pierwsi przystąpiliśmy wtedy, gdy inne narody jeszcze nie walczyły z bolszewizmem. Gdy żydomuna wyciągnęła ręce poza kordon dzielący naród ukraiński od innych narodów Rosji, cały nasz naród stanął do walki. Było to w 11.1917-18. Później, gdy bolszewicy zaplanowali na Ukrainie, tak zw. radziecką władzę ukraińska nigdy nie składała się z rodowitych Ukraińców. Sprawowali ją zawsze Żydzi lub Rosjanie.

Wśród Ukraińców nie było zdrajców, którzyby pomagali żydo-bolszewikom. Dzieje nielicznych bardzo wyjątków są charakterystyczne dla ducha narodu ukraińskiego. Tak np. Skrypnik, który niowatpliwie był zdrajcą, sam po kilku latach poczuł swą winę, zerwał z żydo-komuną i odobrał sobie życie. Możemy być więc dumni, że nasz naród był pierwszym, który podniósł sztandar walki z bolszewikami. Ukraina była bastjonem cywilizacji w walce przeciw Moskwie.

Zasłużyliśmy więc na zaszczytne miejsce w Europie, i mamy nadzieję, że inne narody będą o tem pamiętać. Wierzymy w sprawiedliwość, wierzymy, że Ukraina nie będzie pokrzywdzona.

Uwaga: Jakkolwiek treść powyższej audycji nie nawiązuje do bezpośrednich spraw polskich, zamieszczona ona została w dziale I dla zwrócenia na audycję uwagi, gdyż za jej być ona pierwszym zaabsorbowanym przejawem rozżalenia Ukraińców w stosunku do polityki Niemiec wobec nich. Audycja wypowiedziana była tonem gwałtownym, podnieconym i zdenerwowanym.

MOSKWA po polsku, 29 XI, g.16.15

Odezwa jęńców wojennych - Słowian. Wzywamy wszystkich radaków do walki z faszystami i okazania pomocy armji czerwonej. W Jugosławii i Polsce podobnie jak na Rusi Karpackiej rośnie partyzantka. Bracia Słowianie powstańcie przeciw faszystom z bronią w ręku, niszczenie kolej, mosty, składy, stacje zabijajcie okupantów. Bracia Słowianie wejdźcie do armji niemieckiej, węgierskiej i rumuńskiej! Słowacy! Nie strzelajcie do braci Słowian, Rosjan, Białorusinów i Ukraińców! Przechodźcie na stronę armji czerwonej, gdzie powstaną wasze oddziały, tak jak powstała armja polska i czechosłowacka.

ROZGŁOSNIA IM. T. SZEWCZENKI po ukraińsku, 29 XI, g.16.15

Odezwa do Ukraińców. Niemcy niszczą Ukrainę Radziecką, pustoszą kraj. Pomagają im zdrajcy narodu ukraińskiego - ukraińscy nacjonaliści. Cały naród ukraiński powinien stanąć do walki z Niemcami. Odezwe podpisali: Roczucha, Kornijczuk, Bohonolec, Poczyna, Wanda Wasilewska, Krywonos, Kotajow, Bondarenko, Katorżyński, Dajdaj, Tatuczenko.

Uwaga: Audycję powyższą uwzględnić w dziale I dla zwrócenia na nią specjalnej uwagi, gdyż dotąd nie było audycji ukraińskich z osławy. Charakterystycznym jest ponadto podpis Wasilewskiej wśród samych nazwisk ukraińskich.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE 29 XI i 30 XI

/New York CBS po angielsku g.13.00 i 17.00, NBC po angielsku, g.16.00 i 18.00, po francusku, g.17.00, Boston po angielsku, g.18.00/

W związku z nieoczekiwanym powrotem Roosevelta jedne koła przewidują możliwość wznowienia rozmów z Japonją, inne zaś sądzą, że nastąpi zupełne zerwanie, a to ze względu na zapowiedź Tojo usunięcia wpływów amerykańskich ze wschodniej Azji i stwierdzenia Japan Times, iż nie można dopuścić do okrażenia Sjanu i Indochin.

Ponad pierwszy od szeregu miesięcy bombardowana była droga Burnańska. W Indochinach Japończycy podwoili ilość lotnictwa. Agencja Domei ogłasza, że Stany placują utworzenie patroli lotniczych nad drogą Burnańską, co rząd japoński uważać będzie za krok wrogi i prowokację.

Korespondent Waszyngtoński N.Y. Telegraph R. Clapper stwierdzi, że sytuacja Ameryki jest bardzo trudna, gdyż Anglicy nie przystępują do wojny na Dalekim Wschodzie, jeżeli Ameryka nie przystąpi do wojny w Europie. Omawiając możliwy przebieg wojny Stanów z Japonią Clapper sądzi, że flota japońska pozostanie u wybrzeży Japonii, bojąc się zapuszczać dalej, zaś flota amerykańska zgrupowana w bazach hawajskich będzie usiłowała przeciąć drogę między Japonią a Indochinami; samoloty amerykańskie będą z Filipin bombardować miasta japońskie.

Według całkowicie pewnych źródeł Mussolini niezadowolony z tego, że Hitler odmawia wszelkich koncesji terytorjalnych dla Włoch kosztem Francji utrącił przystąpienie Vichy do Osi.

N.Y. Her. Tribune wyraża przekonanie, że Francja nie podda się presji Hitlera; nikt w Ameryce nie wierzy, by Francja mogła stać się tanią imitacją Trzeciej Rzeszy. To samo pismo zawiera niepotwierdzoną jeszcze wiadomość, jakoby do Libii przybyło z Francji stu lotników z aparatami.

Rząd Vichy demontuje wiadomość o oddaniu afrykańskich baz morskich Niemcom. Wiadomość pochodzi z Londynu ze źródeł niezbyt pewnych i po demontu Londyn jej nie powtarza.

Fortune ogłasza wyniki ankiety na pytanie, czy w razie potrzeby Stany mają zastępować siłę. 90% odpowiedzi brzmiało: "tak".

PARYZ po francusku, 30 XI, g. 19.45.

Donoszą z Tokio, iż wkrótce odbędzie się tam kongres przedstawicieli państw Azji Wschodniej.

DEUTSCHLANDSENDER po niemiecku

29 XI, g. 18.00 - Podkreślić trzeba, że odcinek moskiewski frontu będzie niewątpliwie dalej bronić z zaciętością, gdyż Sowiety wiedzą, jakie znaczenie nie wojskowe i polityczne miałyby utraty stolicy. Nacisk sowiecki trwa także i na południowym odcinku frontu. Tam wydobywając maximum z wojsk, jakie im zostały bolszewicy usiłują zyskać zdobycze prestiżowe, nie równocześnie przyczynić się, niewątpliwie w myśl porozumienia, do ofensywy brytyjskiej w Afryce północnej.

30 XI, g. 19.00 - Toż zaprotestował przeciw temu, że Ameryka szczerze jedno narody azjatyckie na drugie. Przemówienie to jest szczególnie ważne w związku ze wspólną deklaracją Japonii, Chin i Mandżukuo, że oprą się o państwa wszelkim atakom na jakiegokolwiek państwo azjatyckie.

Z okazji obchodu przystąpienia rządu nankińskiego do sojuszu z Niemcami i Japonią, chiński minister spraw zagranicznych, oświadczył, że Chiny opierają swe nadzieje na Niemcach i w sojuszu z Japonią prowadzić będą nadal politykę wyzwolenia państw azjatyckich z pod przemoey anglo-amerykańskiej.

RZYM po włosku, 29 XI, g. 19.00

DNB donosi o zajęciu Wołokołamska.

RZYM po ukraińsku, 29 XI, g. 18.15

Z obozu dla jeńców w Żytomierzu w którym przebywało 190 tys. jeńców zwolniono już 106 tys. Ukraińców.

TOKIO po angielsku, 29 XI, g. 23.00

Anglicy koncentrują wojska wzdłuż granicy Sjananu.

III

Ogólne.

KOPENHAGA po duńsku, 29 XI, g. 20.50

Przywódca duńskiej partji Nar. soc. ogłosił, że polecił członkom partji powstrzymać się od wszelkich demonstracji ulicznych.

PRAGA po czesku, 29 XI, g. 5.45

W związku z trzecią rocznicą wyboru H. na prezydenta prasa podkreśla jego dalekowzroczność i stwierdza, iż jest on najwyższym autorytetem dla

dla narodu czeskiego.

KRAKÓW po polsku

28 XI, g.17.05 - Znaczenie Murmańska.- Wspólny front anty-kominter-nowski może stawić czoło każdej potęgze.

29 XI, g.17.06 - Jeden z wybitnych admirałów angielskich oświadczył, że państwa Osi stale wyprzedzają Anglię, gdyż jest ona bardzo powolna w swych decyzjach. - Okupacja Gwiny wywołała ostrą reakcję w społeczeństwie holenderskim.

WEICHSSELBENDER po polsku 29 XI, g.15.00

Ameryka ma z Anglią takie kłopoty, jak z Sowietami, gdyż Anglicy wciąż fałszywie informują o swojej sytuacji i potrzebach.

BERGAD po ukraińsku, 29 XI, g.16.15

Pod Moskwą przychwycono raport Mechlisa, zawierający ostrą krytykę pracy kierowników politycznych w armii. Zdaniem Mechlisa propaganda sowiecka nie sięga poza niemiecką linię frontu, co jest wielkim brakiem.

IZIM po rosyjsku, 29 XI, g.16.00

Żydzi dążą do panowania nad światem.

SKWA po polsku,

29 XI, g.20.15 - Wice żołnierzy słowiańskich ogłosił odezwę do wszystkich ludów słowiańskich, by wyciężyli siły w walce z Niemcami. Przy tej okazji prasa sowiecka ogłasza świadectwa niesłychanych okrucieństw niemieckich w Sowietach.

30 XI, g.13.30 - Komunikat SBI.- Niemcy korzystają z usług jakiegoś oszusta, który udaje syna Mołotowa. Tymczasem Mołotow nie ma wogóle i nigdy nie miał syna.

SKWA po rosyjsku,

28 XI, g.7.00 - Prawda:- Musimy wykuwać rezerwy bojowe dla armii przorwanej.

28 XI, g.18.10 - Cwiczenie batalionów robotniczych w Moskwie ma przebieg niezwykle pomyślny.- Na Uralu wykryto nowe złoża diamentów, drogich kamieni, złota i platyny.

29 XI, g.7.00 - Prawda:- Słowianie nie będą nigdy niewolnikami.

29 XI, g.9.00 - Izwiestia - Kołchoźnicy winni pracować bezustannie dla zaopatrzenia armii i frontu wewnętrznego.

29 XI, g.16.40 - Dementi w sprawie "syna Mołotowa".

29 XI, g.19.30 - Kopalnie Magnitogorska przekroczyły plan.- Rozpoczęto remont floty wołżańskiej.

29 XI, g.18.05 - Donoszą z Now Yorku, że wojska niemieckie otworzyły ogień na demonstrantów domagających się na Piazza Venezia w Rzymie odwołania wojsk z Libji.

ROZGŁOSZENIE AMERYKAŃSKIE

Depesze

W Stanach zakazano używania cynfolji do opakowań papierosów, cukierków i t.p. - Weygandowi zakazano opuszczania Francji.- Niemcy zarekwirowali Rumunom olbrzymie ilości rzeczy zagrabionych w Rosji, które były w drodze do Rumunii.- Niemcy zażądali zwiększenia kredytów rumuńskich z 26 na 60 miliardów lei.

Korespondenci

D.Anderson, Sztokholm. Demonstracje w Kopenhadze spowodowane były odpowiednim wezwaniem, wystosowanym w przeddzień przez BBC. B.Vallery. Deklaracja amerykańska, iż zdaniem rządu Stanów Finlandja współpracuje całkowicie z Niemcami uważana jest w Helsinkach jako przygotowanie do wypowiedzenia wojny przez Anglię i jakichś ostrych kroków Stanów. Wieść o deklaracji doszła do Finlandji w chwili gdy Mannerheim odbywał konferencję z rządem

fińskim, prawdopodobnie w sprawie określenia na jakiej linii zatrzymać się mają wojska fińskie.

IV

Z ostatniej chwili

KORRESPONDENCI AMERYKANSCY Z ANKARY.

R. Brock, W Jugosławii na odcinku centralnym trwają zacięte walki. Według informacji ze źródeł bałkańskich, Czotnicy zadali ciężkie straty Niemcom w okolicy Ruduku. Niemcy podają, że zniszczyli oni na tym odcinku grupę Czotników i zdobyli wiele sprzętu wojennego amerykańskiego pochodzenia.

Do Stambułu zawinęły trzy sowieckie statki cysterny o łącznej pojemności 24 tys. tonn. Informacje ze źródeł Osi podawały, że statki te udały się do Stambułu, gdyż były w przymusowym położeniu. Tymczasem statki te były eskortowane przez sowieckie okręty wojenne aż do strefy tureckich wód terytorjalnych. M. Agronsky, Turcja to jedyne dzisiaj, poza Szwecją i Szwajcarią, neutralny kraj w Europie i ta jej pozycja nie jest dla niej do utrzymania. Państwa Osi wywierają nacisk by Turcja oświadczyła się po stronie Osi. Gdyby w czasie wojny Jugosławii i Grecji z Niemcami i podczas porażki armii brytyjskiej w Grecji Turcja wchodziła się do wojny po stronie Wielkiej Brytanii, to Niemcy byłiby dzisiaj nie tylko w Turcji, ale na Bliskim Wschodzie, ale także w Indjach. Turcja swoją neutralnością przesłaniała operacje angielskie w Iraku i Iranie, a dla Sowietów przedstawiała słonę przed okrążeniem z prawej flanki. Niemcy próbowali wpłynąć na zmianę stanowiska Turcji, obiecując jej przywrócenie Imperjum Otomańskiego, a gdy te zabiegi zawiodły - będą się starali wpłynąć na zmianę położenia innymi środkami. Według aktualnych informacji, Niemcy na terenie Bułgarii i Grecji robią szczegółowe przygotowania wojskowe. Gdy wojska niemieckie staną na wiosnę przed Kaukazem, najłatwiejsza droga do złóż naftowych kaukaskich będzie prowadziła przez Turcję. Ewentualna przegrana wojsk brytyjskich w Libii i niepowodzenia sowieckie w środkowej Rosji mogą przybliżyć bardzo szybko niebezpieczeństwo konfliktu do granic tureckich. Wobec tego Turcja będzie jednak przobiegła wydarzeń - Turcja jest zdecydowana walczyć do ostatniego.

100

100

